

Megállapítható tehát, hogy az 59. tétel 5. pontja a 79. tétel d) és e) betűi alatt megjelölt eljárás illetékmentességének kérdésével semminemű összefüggésbe nem hozható.

Ebből folyólag azt, hogy a jogügyleti és okirati illetékkötelezettség be nem következett, nem lehet indokolni a 23. tétel „Bűnvádi“ vezérszava alatti, avagy a 14. tétel i) és l) betűi alatti intézkedésekkel való összekapcsolás alapján sem, amennyiben ezek az intézkedések „beadványok és azok mellékletei“, vagy pedig „feljelentések“ illetékmentességéről, tehát a beadványi és mellékleti, de nem a jogügyleti és okirati“ illeték alóli mentességről intézkednek.

Vége mert az 59. tétel 5. pontjában foglalt rendelkezés is, mint illetékmentességre vonatkozó, szorosan magyarázandó.

Az elítéltnek büntetés elhalasztása iránti kérelme illetékköteles. (Közigazgatási Bíróság 138. sz. jogegységi megállapodása.) Az illetékszabályok alóli mentességet megállapító rendelkezések — mint minden kivételt megállapító rendelkezés — szorosan magyarázandók.

Az illetéki díjjegyzék 14. tétele l) pontja csak a vádlottaknak vagy ezek kezeseinek bűnügyi beadványaira nézve biztosít illetékmentességet.

Ez az illetékmentesség tehát, minthogy a bűnvádi eljárás a bünyfenyítő ítélet jogerőre emelkedésével befejezést nyer, — az elítélt bűnösnek — és többé már nem a vádlottaknak — a kiszabott büntetés végrehajtásának felfüggesztése vagy elhalasztása iránti kérvényére — a fentebb hivatkozott törvényes rendelkezés alapján, hacsak annak kiterjesztő magyarázat nem adatnék, ki nem terjed. Hogy az elítéltet a bűnvádi eljárás jogerős befejezése után benyújtott ilyen beadványára nézve az illetékmentesség nem illeti meg, megerősíti az illetéki díjjegyzék 85. tétel II. pontjának az a rendelkezése is, amely a fegyencek azon jegyzőkönyveire nézve biztosít illetékmentességet, amelyek a fogházak vizsgálóbiztosai által a fegyencek panaszai és kérelmei tárgyában felvételnek. Erre az általános illetékszabályok alól ugyancsak kivételt megállapító rendelkezésre — az ill. díjjegyzék 14. tétel l) pontja rendelkezésének olyan magyarázata mellett, hogy az elítéltnek a bűnygy jogerős befejezése után benyújtott beadványai is illetékmentesek, szükség nem lett volna.

A telekkönyvi beadványok illetékének alapját az illetéki díjjegyzék 16. tételének rendelkezései szerint kell megállapítani. (Közigazgatási Bíróság 139. sz. jogegységi megállapodása.) A telekkönyvi beadványokra az 1914. évi XLIII. t. c. 31. §-ának rendelkezéseit alkalmazni egyáltalán nem lehet,

mert ennek a törvényszakasznak szövegéből nyilvánvaló az, hogy azok kizárólag a polgári perrendtartással szabályozott eljárásokban alkalmazhatók.

A kérdés eldöntésénél tehát a régi illetékszabályokat s azokat az újabb törvényes rendelkezéseket kell vizsgálat tárgyává tenni, amelyek a kérdést illetőleg a régi illetékszabályokkal szemben eltérő vagy módosító határozatokat tartalmaznak.

Az elbírálandó kérdés feltevésére az a körülmény szolgáltatott okot, hogy a törvényhozás az illetékdíjjegyzék 13. tételének IV. 15. pontját hatályon kívül helyezte s helyette az 1920. évi XXIV. t.-c. 39. §-át iktatta törvénybe.

Az 1920. évi XXIV. t.-c. 39. §-ának a szövege az illetékdíjjegyzék 13. tételének IV. 15. pontjának a szövegétől eltérő s különösen hiányzik az előbbiből az, amely szerint a bejegyzendő vagy kitörlendő jognak az értéke a hatályon kívül helyezett 13. tétel IV. 15. pont szerint az illetéki díjjegyzék 16., illetve 92. tételei szerint volt meghatározandó s helyezett csupán a „bejegyzendő vagy kitörlendő értékéről“ szól, anélkül azonban, hogy megjelölné azt, hogy ezeknek a jogoknak az értékét milyen jogszabályok alapján kell meghatározni.

Az 1920. évi XXIV. t.-c. 39. §-ának ez a látszólagos hiánya alapul szolgálhat arra a felfogásra, hogy emiatt az illetéki díjjegyzék 16. tétele szerint a jogok értékelése nem is eszközölhető. Ez a felfogás nem helytálló, mert az 1920. évi XXIV. t.-c. 39. §-a egyedül azt határozza meg, hogy a bejegyzendő vagy a kitörlendő jog értéke után milyen illetéket kell fizetni. Arról nem rendelkezik, hogy az értéket milyen szabályok szerint kell meghatározni; de ennek a meghatározása ennek a törvényszakasznak nem is volt feladata s az e helyen felesleges is, amennyiben az érték meghatározás más törvényes rendelkezések keretében történik meg.

Ennek a törvényszakasznak nem az a rendeltetése, hogy a jogok értékének a mikénti meghatározását szabályozza, hanem az, hogy az idevonatkozó szabályok alapján meghatározott érték után fizetendő illeték összegét megállapítsa.

Az illetéki díjjegyzék 16. és 92. tételei s az azokhoz fűzött jegyzetek hatályon kívül helyezve nincsenek, s ekkép hatályban vannak azok a szabályok, amelyek a bejegyzendő vagy kitörlendő jogok értékének a mikénti meghatározását írják elő, amiből következik az, hogy az 1920. évi XXIV. t.-c. 39. §-a szerint az illeték alapjául szolgáló érték csak az lehet, amelynek a meghatározása a hivatkozott tételekben foglalt szabályok alapján történt, s ekkép az eddig fennállott törvényes gyakorlat megváltoztatására törvényes lehetőség fenn nem forog.